REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următoarele
BIROURI de ANUNŢURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Preţul inserţiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

„GAZETA" iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Braşov:
Administraţiunea, Piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I. Pe un an 20 cor., pe şase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe şase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un exemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 15. Braşov, Sâmbătă 20 Ianuarie (2 Februarie). 1907.

Cum stăm cu politica interioară?

Cum stăm cu politica interioară a guvernului coaliţiei? Aceasta întrebare a pus'o deputatul Polit în vorbirea sa din cameră şi a şi răspuns la ea, constatând că adi lucrurile merg mult mai rău şi că şovinismul e mult mai mare şi supărător decât pe vremile lui Tisza Koloman.

Cu toate acestea şi Polit şi deputaţii naţionalişti români, cari au vorbit după el, la desbaterea proiectului de budget, s'au străduit să-şi manifeste neîncrederea în acest guvern în modul cel mai liniştit, precaut şi rezervat. Numai preotul Juriga s'a abătut dela aceasta linie de conduită, lovind fără cruţare şi cu amărăciune în guvern, ceea ce i-a şi adus o aspră dojană din partea preşedintelui camerei, care în urmă i-a detras cuvântul.

E interesant şi caracteristic că în urma atitudinei amintite a deputaţilor naţionalişti şi a declaraţiilor, prin cari aceştia au căutat a răsfrânge acuzările, că ar tinde la îmbucătăţirea statului gravitând în afară, independistnl conte T. Battyanyi s'a vădut încurajat de a le spune, că ar fi gata a se înţelege şi cu ei cum s'a înţeles cu Croaţii, dacă ei ar dovedi nu numai cu vorba ci şi cu fapta, că vreau buna înţelegere.

Battyanyi nu vede în acţiunea parlamentară a deputaţilor naţionalişti decât stăruirea în două direcţiuni. Mai întâiu, dice, ei au o mulţime de gravamine administrative. Asemeni gravamine dice Battyanyi, au şi independiştii, dar vreau să'ndrepteze relele împreună cu naţionaliştii. Dacă dar aceştia nu umblă după alte concesiuni nouă, atunci pacea e gata. Al doilea vede că le cade greu că să cere cu atâta insistenţă şi în măsură aşa de estinsă din partea celor de la cârmă învăţarea limbei maghiare.

Adecă fruntaşul independist, după ce a audit pe naţionalişti vorbind cu ciasurile despre politica guvernului în chestiunea naţionalităţilor numai aceasta părere şi-a putut'o forma despre nizuinţele acţiunei lor în dietă.

E o apariţiune aceasta, care nu e de natură a ne linişti în privinţa efectului acţiunei amintite parlamentare.

Dar nu voim să vorbim acum de aceasta, ci scopul ne este deocamdată numai de a semnala contrastele ce ni le arată discusiunile din dietă.

Imediat după ce a vorbit Battyanyi apelând cu atâta căldură la o înţelegere cu naţionaliştii şi la concursul lor în lupta cu Austria, s'a desfăşurat printr'o interpelaţie, ce a făcut'o deputatul Coriolan Brediceanu în cauza uneltirilor în cercul electoral al Bocşei, o altă icoană a stărilor reale din ţară, care răstoarnă toate asigurările şi declamările oamenilor stăpânirei, că aceasta ar fi condusă de cele mai curate şi bune intenţiuni faţă cu naţionalităţile.

E invederat că ceeace să petrece adi în cercul Bocşei nu este decât pregătirea şi organizarea sistematică a invingerei volniciei guvernului asupra libertăţii electorale a poporaţiunei din acest cerc, cu ajutorul forţei brutale şi al terorizărei de tot felul.

Diua alegerei încă nu e hotărâtă şi deja au şi fost concentraţi în cerc 600 de gendarmi, dise deputatul Brădiceanu şi adause că aşa ceva nu s'a mai pomenit de când există constituţie în Ungaria.

Multe se întâmplă adi ce nu s'au întâmplat de când exiztă constituţia ungurească. Dar nu acesta este răul cel mai mare în situaţia de faţă, ci acela că, oamenii lumea la noi, în urma politicei oportuniste neclare şi oscilante, ce-o poartă deputaţii naţionalişti, au ajuns ca să nu mai ştie ce să creadă în adevăr despre cele ce se întâmplă.

Din dieta ungară.

Din discursul deputatului Polit.

Dăm aici părţile cele mai interesante din vorbirea ţinută de dep. *Dr. M. Polit* în şedinţa dela 29 Ianuarie c. în traducere verbală:

.... Care este politica interioară de azi a Ungariei? Înţeleg politica ce-o conduce guvernul actual al coaliţiei. In Novembre trecut am auzit un discurs strălucit, pe care îl putem considera de discurs-program relativ la cestiunea naţionalităţilor. A fost discursul ministrului de interne, conte Andrassy. (Viue strigări de *Eljen!*) *Eljen*, n'am nimic în contra, fiindcă e din creştet până 'n tălpi un cinstit şi adevărat boier maghiar.

Îmi pare rău că n'am putut să fac mai curând reflexiunile mele la acest discurs...

După-ce au încetat Eljen-urile şi aplauzele, cu care fu salutat acest strălucit discurs, mi-a venit în minte o apariţiune analogă şi poate mai bazată în efect, de acum 32 de ani. Aş putea zice *alias ego vidi ventos.*

In 14 Aprilie 1875 ţinu Coloman Tisza o puternică vorbire în contra naţionalităţilor. Pe când vorbea, tremura în tot trupul şi şi-a terminat vorbirea cu următoarele cuvinte: »Statul ungar are destulă putere, ca să sdrobească pe duşmanii săi.« Eljen-urile au fost atât de furtunoase, aplauzele atât de uriaşe, ca într'un teatru. A aplaudat atunci camera; au aplaudat cei din loji; a aplaudat în stradă, când Tisza Kalman s'a urcat în trăsură spre a merge acasă.

După 32 de ani am fost iarăşi martorii unor asemeni apariţiuni în parlamentul ungar. Ce indică aceasta, onor. cameră? Indică că situaţia e gravă şi că, după cât putem spera, discursul de acuma va avea acelaş efect, ca cel de atunci....

...Strategia răposatului Tisza Kalman era — pe atunci partidul stângei estreme independist era mult mai mic şi se conducea de spiritul de »Curuţ« — că ori de câte ori el venea înaintea camerei cu vr'un proiect de »lobonţ«, aranja lucrul astfel, că ţinea câte o vorbire pătimaşe în contra naţionalităţilor. (Mişcare şi ilaritate în stânga). Stânga estremă, partidul independist în cele din urmă s'a săturat de această tactică şi când Tisza iarăşi a început odată să tune şi să fulgere în contra naţionalităţilor, i-au strigat »aceştia sunt lauri ieftini!« şi s'a întâmplat că Tisza a fost nevoit să înceteze de a mai vorbi în contra naţionalităţilor şi să vorbească la obiect.

E lucru curios, că curentul şovinist e azi mai mare decât a fost vre-odată. (Aprobări în stânga). Si ce e cauza? (S'auzim! în stânga). Indată vă voiu spune-o, nu veţi fi prea mulţumiţi cu ce vă voiu spune. Viena a lăsat Maghiarilor cu privire la politica interioară deplină mână liberă. *Le-a dat pe mână naţionalităţile şi a zis: „Poftiţi, şi trataţi cu aceste după plac, mie 'mi trebuesc numai soldaţii, numai banii. Sunt mulţămită cu aceea, că partidul independist, că coaliţia a renunţat de fapt la postulatele naţionale.«*

(Va urma).

Şedinţa camerei dela 30 Ianuarie a. c.

Dep. **Vasile Goldiş** si-a luat de problemă a cerceta mai de aproape cele afirmate de ministrul de interne conte Andrassy în discursul său asupra chestiunei naţionalităţilor şi de-a examina, dacă afirmările şi argumentările sale pot să suporte o critică serioasă şi dacă sunt bazate ori nu?

Discursul are două părţi: una se referă la trecut, alta la prezent. Crede că e o ideie nenorocită a lua relativ la chestiunea de naţionalitate arme din trecut, de aceea fiindcă în trecut nici n'a existat chestiune de naţionalitate. De altfel ceeace a susţinut d-l ministru de interne cu privire la trecut nici nu corespunde adevărului istoric.

În trecut, evul mediu, care s'a estins până la 1848, erau două clase: *populus hungaricus* al celor cu drepturi politice, între cari se aflau reprezentate toate naţionalităţile, şi *plebs hungarica*, de care asemenea se ţinea popor maghiar ca şi popor de toate naţionalităţile.

Vechiul drept public ungar deosebia pe *populus hungaricus* de rassa maghiară, căreia îi zicea *gens hungarica*, pe când sub *natio hungarica* înţelegea pe cei de rassă maghiară dimpreună cu toţi cei ce constituiau poporul ungar, ţine-se ei de nobilime, ori de plebe. Nu e deci adevărat ce susţine Andrassy, că în trecut natiunea maghiară s'a purtat cu tolerantă faţă cu cei ce nu s'au ţinut de ea, fiindcă naţiunea maghiară nu a fost populus hungaricus. Dacă însă ministru de interne a voit să zică, că populus hungaricus a fost tolerant faţă cu *plebs hungarica*, atunci istoria dovedeşte tocmai contrarul.

Citează decretul VII al lui Vladislau II, prin care ţăranilor li-se impune, ca în fiecare săptămână să slujească pe nemeşi o zi gratuit, câte zece case să dea nemeşu-

---

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

(2)

Din farmecele Italiei.

I.

Capri — Grotta azzurra.

(Urmare.)

Eram la poalele insulei, la poale, pentru-că toată insula este un munte ce se înalţă cu două culmi cărunte, pleşuve, spre întinsul nesfârşit al mării Tirenice şi spre pământul Italiei. Mijlocul insulei se încovoaie ca şi o şea şi poartă pe el un orăşel de case şi vile frumos clădite pe locuri bune, ca nimic să nu împiedece vederea oablă a chipului mării, printre stâncile, povestitoarele liniştei tainice a adâncimilor mării şi vestitoarele glasului de durere al valurilor ce se isbesc în ele.

Vaporul slobozi ancora. Ne aflam în portul Capri. La dreapta, pe înălţimile de deasupra mării vedeam panorama unor frumoase vile şi oteluri printre alte case mai modeste. Era orăşelul *Capri.*

Două orăşele se aflau pe insulă cel amintit acum şi cel de pe culmea dealului mult mai mare, care se chiamă Anacapri.

Bărci multe se apropiau de vapor, voind să primească pe oaspeţi.

Peştera cea albastră ca azurul se află pe partea de dincolo a insulei la o depărtare de vre-o 20 de minute cu vaporul. Deci aceia, cari nu voiau să o viziteze, se scoborâră încetişor în bărci ca să treacă la ţărm. Erau mulţi şi dintre noi, cari nu voiau sau nu puteau merge, dar cărora mai în urmă le-a părut rău că au rămas îndărăt.

Devenisem nerăbdător. Mă năcăjea, că debarcarea se făcea aşa de încet. Dar în fine se termină şi vaporul făcu iară ce făcuse cu câteva oare înainte: ridică ancora. Iară zuruit. Roţile vaporului iară încep să împingă apa, ca nu ea, ci tot ele să fie împinse înainte.

Tot pe lângă ţărmul stâncos înaintam nu tocmai repede. Ocoleam. Chip frumos de stânci ne desfăta ochii. Era o privelişte rară în felul ei.

In stânci vedeam scobituri mari şi mici găuri adânci, pe la suprafaţa apei. Acestea erau primele semne, ce ne făceau o închipuire despre grotă. Nu vedeam încă urma ei, dădurăm însă peste mulţime de luntrii, ce săltau pe apă şi veneau spre noi. Aceste luntri trebuiau să ne ducă în grotă. Dar unde era grota? Nu vedeam decât o deschizătură mică deasupra apei şi într'acolo îngrămădindu-se luntrile. Acolo era intrarea în grotă. Şi era fórte mică, căci numai dupăce ne-am aplecat capetele în barcă am putut întra.

Nu e uşor să întri mai ales când valurile sunt mari şi puternice. Atunci trebue să bagi bine de seamă, ca să nu apuci înăuntru când vine un val mare, căci te-ar strivi.

Luntrile se îmbulzeau împrejurul nostru. Se umpleau rând pe rând şi porniau tăind valurile în spre gura peşterei. Erau multe, dar noi eram de zece ori mai mulţi. De trei ori întrară şi eşiră din grotă toate. Erau pline. Venii şi eu la rând. Intrai în barcă cu alţi doi, pusei camera fotografică pe fundul ei şi priviam cu plăcere împrejurul meu la bărcile ce mă încunjurau. Le vedeam acum urcându-se acum iară scoborându-se pe spatele valurilor. Se întreceau între ele.

Ajunserăm la gura grotei, aşteptam nerăbdători să pătrundem înlăuntrul ei plin de farmec. Dar în închipuire toate-s mai frumoase, mai mărețe. Altfel mi-o închipuiam eu acasă. Dar n'am fost nemulţămit, ba dimpotrivă am fost încântat de ceea-ce am văzut. Lumina ce întră prin apa din gura peşterei se răsfrânge într'un albastru fermecător, care luminează de minune interiorul. Coloarea nu rămâne însă tot aceea, se schimbă de odată cu coloarea vremii. Când e senin cerul, străluce în albastru, când e nouros şi urât se îmbracă în haină verzie.

E mare şi adâncă peştera. Culoarea slăbeşte către fundul ei din tărie şi pare că se pierde în întunerec...

...Am ajuns în castelul albastru al poveştilor în care şi oamenii sunt albaştri şi în bărci albastre plutesc pe unde de mare şi mâncarea ce-o mănâncă şi apa ce o beau e albastră şi dacă dorm visurile lor sunt albastre...

Luntraşul mă întreabă, dacă n'am voi să vedem ceva frumos pentru 40 de centime de fiecare. Vâslăm într'acolo. Un băiat gol goluţ întrat în apă, la lumina lampei părea argintul cel mai strălucitor. Era minunat lucru dar bietul sgriburia de frig căci apa şi vântul era rece afară şi mult mai rece acolo în peşteră.

Mă cugetam că oare sunt în vis, ori sunt în lumea trează. Şi mereu trebuia să fac aceasta, căci farmecul încântării îmi tâmpia simţul realităţii... Am ajuns în »*Grotta azurra*«... am văzut'o....

Ancora se slobozia. Eram iară înaintea portului de la Capri. Vremea prânzului trecuse de mult şi stomacul nostru,

lui un porc gras, ca la Paşti să-i dea o gâscă mai tânără, iar în ziua de St. Mărtin o gâscă grasă (Voci din dreapta: dar popii valahi ce capătă?) şi în fine ca de fiece casă ţăranii să-i plătească domnului câte un zlot de aur. In legea »Aprobatelor şi Compilatelor« mai era oprit ţăranului de-a umbla în haine de postav. (Mişcare).

Cum se poate dar afirma că în trecut *populus hungaricus* s'au purtat cu toleranţă faţă cu cei ce nu se ţinea de el? Din contră. Tata ministrului de interne a fost chiar acela care a zis în dieta de la 14 Martie 1848; păcatele strămoşilor noştri sunt cauza că ţara a rămas îndărăt fiindcă ei au asuprit poporul celălalt şi n'au făcut ca baronii englezi, cari au fost mult mai cuminte şi după-ce au eluptat *Magna Charta* au estins'o asupra întregului popor.

Mai zice d-l ministru de interne că naţiunea ungară nu numai că a fost tolerantă, dar a adus în ţară şi alţi străini. Nici aceasta nu corăspunde adevărului istoric, deoarece pe Români şi Slovaci nu i-a adus nimeni aci, căci ei la venirea Maghiarilor erau deja aici de sute de ani. (Mare sgomot. Voci nu-i adevărat).

De sigur nimeni nu va nega, că Slovacii au fost deja aici. (Mare sgomot). Despre Români însă binevoiţi a susţinea că de fapt n'au fost aici (Sgomot). Dacă e adevărat ce scriu unii istorici maghiari că Românii au început să se strecoare aici numai în secolul al XII–XIV de pe malul stâng al Dunării, atunci e în tot cazul bătător la ochi, că deja în secolul XV exista două principate puternice române şi că unul din principii români a învins pe renumitul Baiazid, pe care îl numiau »trăznet«. Dacă, dar Românii au fost aşa de tari şi au avut o putere de viaţă atât de mare, ca în 3 sute de ani să umple ţara aproape până la Tisa (Sgomot), atunci are un viitor încât poate într'o miie de ani toată lumea va fi a lor. (Mare sgomot).

N'are temeiu nici acea afirmare a d-lui ministru de interne, după care populus hungaricus ar fi adus pe streini în ţeară, ci cei ce au studiat istoria şi eu însumi am fost profesor de istorie şi am învăţat istoria într'un gimnaziu maghiar (Sgomot), ştiu că pe aceşti străini, pe Nemţi şi pe Sârbi nu i-au adus în ţară populus hungaricus, ci curtea şi încă tocmai contra acest populus hungaricus (Ilaritate şi sgomot). Nu-i adevărat dar că pe străini numai din iubire iar fi adus aici populus hungaricus.

Trecând la acea parte a vorbirei d-lui ministru de interne, care se ocupă de prezent, trebue să-i esprim sincer mulţumirea mea pentru curajul ce l'a avut de a declara în acest parlament că este o bădărănie ori-ce nizuinţă de a maghiariza naţionalităţile nemaghiare, e o bădărănie ori-ce nizuinţă, care tinde a desbrăca naţionalităţile nemaghiare de caracterul lor naţional.

Ii datorez cu mulţumire pentru aceasta şi îi esprim această mulţămire sincer înaintea camerei.

Partea a 2-a a vorbirii dep. Goldiş, în care vorbeşte şi de cartea lui Aurel Popovici »Statele Unite ale Austriei« arătând că încă înainte de a fi ales deputat a condamnat politica acelei cărţi într'un articol ce l'a publicat în »Tribuna«, — o vom aduce'o mâne.

*

In şedinţa de alaltăerî a mai vorbit dintre Maghiarî şi vicepreşedintele partidului independist *contele* T. Battyanyi, care răspunzând deputaţilor naţionalişti antevorbitori, s'a încercat să afle în vorbirile lor puncte de atingere şi le-a zis: Suntem gata să ne înţelegem şi cu d-voastră cum ne-am înţeles cu Croaţii, dar trebue să ne convingem mai întâi de sinceritatea d-voastră şi să ne dovediţi că şi d-voastră voiţi buna înţelegere. Mă bucur că n'aveţi tendinţe centrifugale. Dar să ştiţi, că până ce nu ne vom elupta postulatele naţionale relative la armată etc. concesiile ce vi-le putem face vor fi restrînse. Cu cât însă ţara va deveni mai bogată şi politiceşte mai independentă şi mai maghiară în instituţiunile sale, cu atât mai multe concesiuni vă putem face în ce priveşte gravaminele d-voastră. Dacă voiţi aceasta, daţi mâna cu noi ca Croaţii şi ajutaţi-ne să eluptăm dela Austria ce e al nostru!...

Demisiunea lui Polonyi.

Dimisiunea ministrului de justiţie Polonyi e în fine fapt împlinit. In şedinţa de eri a camerei a cerut cuvântul Polonyi înainte de a întra în ordinea zilei, şi a dat cetire unei declaraţiuni, prin care şi a motivat retragerea sa din guvern.

După părerea mea — a zis între altele Polonyi — un ministru n'ar trebui să intenteze proces pentru o campanie de calumnii, cât timp se bucură de încrederea Majestăţii Sale. Deoarece părerea aceasta nu e însă împărtăşită de toate cercurile coaliţiei, a intentat procesul. Pentru-ca în decursul investigărei să nu sufere vre-o ştirbire demnitatea portofoliului său, a demisionat. Ca şi în trecut ţine şi acuma la principiile partidului independist. (Aplause.)

După aceste Polonyi a părăsit sala şedinţelor.

A luat apoi cuvântul dep. *Hoitsy*, dând cetire rezoluţiunei partidului kossuthist, în care se zice că partidul nu află de necesar, ca dieta să ia vre-o decisiune sau vre-o dispoziţie în afacerea aceasta. Partidul a fost dator a lua o resoluţiune nu numai cu privire la însuşi partidul, ci şi cu privire la membrii guvernului, cari prin 9 luni de zile au fost colegii lui Polonyi, dar îndeosebi cu privire la acest ministru, care 30 de ani dearândul a luat parte cu credinţă la luptele partidului, necruţând pe nici un adversar al său, dar nici pe sine însuşi. Polonyi părăseşte locul său de onoare în momentul, când ar fi avut ocasiune să realiseze ideile, cărora le-a jurat credinţă în anii tinereţei sale (Aplauze.)

După aceste preşedintele declară, că nefiind la loc luarea unei decisiuni, camera trece la ordinea zilei, continuându-se desbaterea asupra proiectului de budget al statului pro 1907. Au luat cuvântul dep. *Juriga*, Dr. *Vaida-Voevod* şi miniştrii *Kossuth* şi *Wekerle*. Amănunte vom da la ultime ştiri.

*

Procurorul reg. a transpus eri acuza lui Polonyi contra lui Lengyel judelui investigator. Acesta a citat pe eri în biroul său pe redactorul responzabil al ziarului »A nap«, Braun Sandor pentru a se convinge în mod oficial, dacă într'adevăr Lengyel e autorul articolelor încriminate.

Redactorul Braun a depus că Lengyel a scris articolele din cestiune şi a presentat şi manuscriptele acestor articole. Referitor la scrisoarea bar. Schönberger, publicată în autograf în »A nap«, Braun declară că originalul scrisoarei nu se află la dânsul. Lengyel i-a dat numai fotografia acestei scrisori, după care a dispus facerea unui clişeu, pe care la înapoit iarăşi lui Lengyel.

*

Noul ministru de justiţie va fi secretarul de stat Antal *Gunther*, a cărui numire se va publica peste câteva zile în foaia oficială, iar secretar de stat va fi numit *Isekutz* Győző.

Vizita delegaţiunei consiliului comunal din Bucureşti în camera română. In şedinţa de Mercurî a camerei d-l Mihail *Cantacuzino*, luând cuvântul, a făcut următoarea propunere:

Cunoaştem cu toţii primirea strălucită pe care cetăţenii vienezî şi primarul Lueger au făcut'o la Viena comisiunei române. Această primire, care va rămâne istorică, a fost adresată nu numai comisiunei ci întregei naţiunî române. Ea va face să înflorească o prietenie frăţească între ambele popoare. Cred, d-le preşedinte, că exprim sentimentele camerei şi ale naţiunei întregî, propunând *să se trimită o telegramă de mulţumire d-lui Lueger, primarul Vienei şi populaţiei vieneze, pentru primirea entuziastă ce a făcut'o comisiunei române* (Aplauze).

D-l Gr. *Triandafil*, preşedintele camerei, răspunde că faţă de aplausele cu carî s'a primit această propunere nu-i rămâne decât s'o pue în aplicare telegrafând primarului şi populaţiei vieneze mulţumirile şi sentimentele de simpatie ale camerei şi poporului român (Aplauze.)

Convenţii comerciale. Din Viena se telegrafiază, că comisiunea pentru încheierea convenţiei Austro-Ungariei cu România şi Bulgaria îşî va începe lucrările pe ziua de 5 Februarie.

Din Constantinopol se anunţă, că agentul diplomatic Gheşof, dela Constantinopol, a fost însărcinat cu conducerea tratativelor pentru încheierea nouei convenţii comerciale turco-bulgare. Chestiunile, carî vor trebui prealabil negociate sunt: aceea a vacufurilor, numirea muftiilor pentru mahomedanii din Bulgaria şi chestia paşapoartelor. Din partea Bulgariei se pune în primul rând în discuţie obţinerea din Partea Porţii a autorizării pentru construirea unei linii ferate între Kiunstendje şi Uskub, care prin România ar lega ţările balcanice cu Occidentul.

Alegerile din Rusia. In districtul Moscvei s'au terminat alegerile delegaţilor micilor proprietarî, carî urmează a alege deputaţii pentru Dumă. Au fost aleşî 44 delegaţî, dintre carî 41 socialiştî şi democraţî, 1 octobrist şi 3 din partidul dreptei. Din toate părţile se anunţă rezultate favorabile pentru opoziţie. Lucrătorii au delegat pretutindenî socialiştî, ţăranii au delegat membrii din partidul agrar şi orăşenii democraţî sincerî.

Din România.

Conferenţă. In seara Duminecii de 14 Ianuarie d-l *Badea Cirişeanu*, profesor la facultatea de teologie a desvoltat la Ateneu conferinţa sa tratând despre *Patriotismul românesc.*

Luând exemple din trecutul nostru, dovedeşte cât era de mare iubirea străbunilor pentru »moşie« ca şi pentru biserica, care de altcum tot *moşie* era.

Luptele îndelungate ce în atâtea veacuri dearândul le-au purtat cele două principate româneşti cu duşmanul, — care era vecinul dela ori-care din hotare — o dovedesc aceasta,—şi mai dovedesc încă odată patriotismul străbunilor noştri averile nenumărate ce au fost lăsate mânăstirilor, cari erau pe vremuri adăpostul limbii, culturii, credinţei şi al credincioşilor în vremuri de grea cumpănă.

Expunerea oratorului era într'o formă şi mai cu seamă într'o limbă care a contribuit mult la reuşita conferenţei.

Congresul veteranilor. La aceasta întrunire din Dumineca trecută Veteranii răsboiului de independenţa adunaţi din întreaga ţară, au vorbit de păsurile lor.

Cer să fie scutiţi de bir şi prestaţie şi mai cer pământ nu în Dobrogea, ci pe moşiile statului fiecare în judeţul său.

Secretarul societăţii veteranilor »Coroana de oţel« propune apoi ca fie-care veteran să trimită în scris naraţiunea unui episod din răsboiu. Cea mai bună va fi premeiată. Toţi au promis să răspundă — căci nu se poate ceva mai frumos!

S'au trimis telegrame mişcătoare marelui căpitan şi Mamei răniţilor, la doi miniştri şi câtorva persoane particulare. O delegaţiune se va trimite ca să ceară dela M. S. Regina patronagiul pentru societate.

Ofraude pentru săraci. Din iniţiativa primăriei Capitalei s'au format comitete pe culori cari şi-au luat sarcina creştinească de a aduna din mila acelor ce au mijloace ca să se poată împărţi lemne la populaţiunea săracă a oraşului care a avut să îndure multe în cele din urmă două săptămâni din pricina gerului.

M.

Dela comună.

Despre decursul şedinţelor de Marţî şi Mercurî ale consiliului comunal mai dăm încă următoarele amănunte:

Pentru propunerea magistratului, de a se primi ofertul societăţii pe acţii de granit din Kissebes, în vederea canalisărei oraşului Braşov, au votat 74 membri ai consiliului comunal, iar pentru ofertul firmei Lenarduzzi et Gärtner numai 13. Ofertul din urmă a fost susţinut de d-nii Gusbeth, dep. Tr. Copony şi I. Lengeru.

In şedinţa de Mercurî au fost la ordinea zilei de asemenea mai multe chestii importante. Cu privire la înfiinţarea unei uzine electrice s'a primit, pe basa unui raport amănunţit presentat de inginerul oraşului Nekolny, unanim în principiu propunerea magistratului, ca să se înfiinţeze uzina electrică hidraulică în valea cea mare a Ghimbavului. S'a mai decis ca raportul d-lui Nekolny, care recomandă spre acceptare proiectul firmei Siemens-Schuckert, să fie tipărit în toate ziarele din Braşov, spre a putea astfel ajunge la cunoştinţa tuturor celor interesaţî.

Un alt obiect important dela ordinea zilei a fost chestiunea contractărei unui împrumut pe sama oraşului. Tratările, carî s'au urmat până acuma cu diferite institute de banî, încă n'au adus resultatul dorit. Din causa aceasta representanţa comunală îndrumă magistratul să înceapă în privinţa împrumutului nouă tratărî.

Tot Mercurî a fost la ordinea zilei şi chestiunea zidirei unui nou hotel, fără a se lua o decisiune definitivă. Referentul magistratului raportează, că pe lângă ofertele deja cunoscute, d-l adv. Adam şi soţî au propus, ca noul otel să fie zidit pe locul edificiului institutului de pensiune din capătul străzii vămii, care pe basa părerei architectului Hubert s'ar potrivi foarte bine pentru noul otel. Representanţa comunală decide, ca pentru studiarea acestei propunerî să se aleagă o comisiune de 5. Celelalte oferte se resping.

ŞTIRILE ZILEI.

— 19 Ianuarie v.

La temniţă. Astăzi a întrat în temniţa din Seghedin d-l diacon Mihail *Gaşpar* din Lugoj, pentru a-şi face pedeapsa de 10 luni temniţă de stat, la care a fost condamnat de tribunalul din Timişoara pentru 2 articoli apăruţi în ziarul »Drapelul«.

Comisiunea dietală de imunitate a desbătut alaltăeri casurile deputaţilor naţionalişti Szkicsak, Jehlicska şi Juriga, cari au adus la cunoştinţa dietei, că dreptul lor de imunitate a fost violat cu ocasiunea ultimelor alegeri dietale. Comisiunea a hotărât ca să se facă cercetare pentru constatarea adevărului.

La ministeriul român al afacerilor străine s'a primit ştirea, că faimosul şef de bandă, din Tesalia numit Gudai, s'a înapoiat de curând în Grecia, unde a fost foarte bine primit de populaţia şi autorităţile greceşti. De remarcat e faptul, că acest Gudai a fost condamnat în Grecia la moarte, însă acum în urma strălucitelor lui isprăvi contra Românilor a fost graţiat de guvernul grecesc, şi trăieşte în linişte la Târnova, unde ameninţă mereu pe românii, din apropierea graniţei greceşti.

Cununie. Duminecă în 3 Februarie n la orele 4 p. m. se va celebra în biserica gr. or. din Haţeg cununia domnişoarei *Ersilia Popovici*, fiica vechiului şi cunoscutului comerciant român B. Popovici din Haţeg cu d-l doctor *Alexandru Codarcea* (Moraviţa.) Felicitările noastre cele mai călduroase tinerilor şi părinţilor.

Cuponul de dividende al acţiunilor Băncei naţionale române pe anul 1906 a fost fixat la suma de 148 lei ,50 bani de acţiune. Anul trecut acest cupon 'a atins cifra 128 lei bani 90, deci mai mult anul acesta cu lei 10 bani 60.

Consiliul patriarchal şi revindicările aromânilor. Din Constantinopol vine ştirea că în ultima şedinţă a consiliului patriarchal s'au desbătut din nou revindecările aromânilor. S'a respins propunerea de a se întrebuinţa limba română în biserici. La urmă consiliul patriarchatului a semnat o rezoluţie, care e de acord cu nota patriarhatului adresată Porţei încă în anul 1906, care se opune înjghebărei de comunităţi aromâne speciale, afirmând că aromânii sunt satisfăcuţi de atitudinea patriarchatului. Aşa dar rezolvirea chestiunei aromâne poate fi considerată ca definitiv respinsă.

Viaţă lungă. In Lugoj a încetat din viaţă în 28 Ianuarie n. o femeie Maria Opra în etate de 105 ani. Odihnească în pace!

Cererea studenţilor bulgari către ministrul cultelor. Cea mai mare parte dintre studenţii, cari nu au luat parte la manifestaţia contra principelui dela 3 Ianuarie şi cari se găseau în provincie, au adresat o cerere ministrului cultelor arătând că nu se solidarizează cu cei 400 studenţi manifestanţi, dezaprobă fapta lor şi cer deschiderea universităţei. In memoriu se mai cere, ca ministrul să pedepsească pe vinovaţi, să libereze însă pe cei nevinovaţi din închisoare şi să recunoască anul şcolar

---

căruia încântarea îi răpise foamea ne da de ştire că s'a odihnit destul şi că vrea să s'apuce de lucru.

Soţii noştri, cari nu se împărtăşiseră de aceste clipite frumoase, mâncaseră deja şi erau aproape sus pe culmea muntelui. Trecem şi noi la ţărm şi o apucămî drept către hotelul Bristol. Vântul rece nu încetase de azi dimineaţă, sufla şi mai înfuriat şi ridica de pe locuri şi drumuri pulbere albă. Cenuşa Vezuvului acoperea în strat gros toată insula. Şi acum vedea cât de înfricoşată a fost ploaia Vezuviului, care în Neapole prin greutatea ei surpase hala de bucate şi omorâse sub ruinele ei vre-o cincizeci de oameni...

...Intr'o verandă, de unde puteam privi peste întinsul mării şi spre vaporul nostru, care se clătina de valurile, ce creşteau mereu, după cum creştea şi vântul, ne aflam la masă. Un grup de escursionişti din Germania, învăţători şi preoţi, şezù la masă cu noi împreună. Mâncarea fù simplă dar bună: jumări (pancov) de ouă, brânzeturi italieneşti şi portocale amestecate cu alte fructe. Ne căzu bine.

ca întreg deschizând sesiunile de examene pentru aceia cari se găseau în examen.

Mare furtună la Paris. Mercuri seara a avut loc o groaznică furtună. Publicul dela Teatrul francez, a fost cuprins de o mare panică pentru că un trăsnet a lovit tocmai în marea uşă dela intrarea teatrului. Mulţimea alerga spre uşă, ca să scape de neaşteptatul pericol. Poliţia n'a putut linişti agitaţia şi reprezentaţia a trebuit să fie suspendată.

Greva măturătorilor de zăpadă din Budapesta. Din causa ninsorei celei mari, care a căzut eri şi alaltăeri în Budapesta, străzile oraşului sunt pline de zăpadă. Măturătorii de străzi, cari în trecut se mulţumeau cu 3 cor. pe zi, au pretins să li-se plătească de rândul acesta 6 cor. Neîmplinindu-se cererea, au intrat în grevă. Din cauza aceasta comunicaţiunea pe străzile oraşului e foarte anevoioasă.

Pentru masa studenţilor români din Braşov au mai intrat cu lista de colectă nr. 17. (Colectant Octavian *Neagoe* student clasa IV gimnasială) Gheorghe Borzea, Istrate Făgărăşan câte 2 coroane, Iosif Neagoe, Dumitru L. Neagoe, Rafira D. Neagoe, Gheorghe D. Neagoe, Ana D. Neagoe, Iustina Făgărăşan, D. Ioan Şandru, Nicolae D. Neagoe, Ioan Stanciu, Nicolae D. Borzea, Gheorghe Gh. Godan câte 1 cor. Radu Borzea 40 bani, Nicolae I. Gh. Cârje 40 bani, Gheorghe Tulbure, adm. paroch. 2 cor. La olaltă 17 cor. 80 b.

Primească marinimoşii donatori cele mai călduroase mulţumiri. *Direcţiunea gimn. gr. or. român.*

Reuniunea gr. cat. de cântări din Oraviţa-rom. »Concordia« invită la producţiunea ce se va aranja Duminecă în 3 Februarie st. n. 1907, în sala d-lui I. Nedici din loc, sub conducerea d-lui Ioan Bogdan învăţător. Programul e compus din 5 coruri şi din piesa teatrală: »Liţa Păscăriţa«, comedie cu cântece de N. A. Bogdan. După producţiune joc. Preţurile de persoană: I. Loc de şezut 1·20 cor., II. Loc de şezut 1 cor., III. Loc de stat 60 bani. Inceputul la 8 oare seara. Bilete de intrare se vând la d-l Aleca Toc călţunar şi sara la cassă.

Aviz. Din causa serbătoarei de mâne, Sâmbătă, va fi deschisă în oraş numai farmacia d-lui E. Neustädter, Târgului grâului.

Dezastrul din minele de cărbuni dela St. Johann.

Din Reden se comunică, că în mod oficial s'a stabilit că numărul morţilor, cari au căzut victimă groaznicei explozii, *este de 148, dintre cari au fost scoase până acum 62 cadavre.* Mercuri dimineaţa au fost aduse spre analizare în laboratorul din Saarbrücken, gazele din mină, pentru a se stabili dacă o intrare în mină este posibilă.

Consilierul superior al minelor, Felsen, care s'a întors din mină la orele 4 d. a. împreună cu suita sa povesteste următoarele: Am stabilit că în mină focul este stins şi că lucrătorii cari lucrează pentru salvarea celor izbiţi de catastrofă, se află în afară de orice pericol. In minele pe cari le-am vizitat am găsit 32 cadavre. Din cercetarea cadavrelor s'a putut stabili, că cei mai mulţi au fost ucişi chiar în clipa exploziei. Cadavrele se aflau peste tot câte 2—3 la un loc. Acum orice pericol este exclus şi am poruncit trupelor de salvare să-şi continue lucrul. Trebue să declar, că eri am fost în contra oricărei acţiuni de salvare, fiindcă eram convins că nu mai aveam ce salva.

*

Supraveghetorii minelor povestesc următoarele:

Pe cei mai mulţi lucrători explozia i-a surprins în momentul când voiau să înceapă lucrul. Deodată s'a auzit un zgomot înăbuşit, după care începu să se desvolte gaze otrăvitoare, cari se respândiră cu o iuţeală fulgerătoare în mine, ucizând orice fiinţă omenească. Lucrătorii cari se aflau în minele de Est, s'au putut salva. Echipele de lucrători din minele vecine, alarmate, apărură la locul catastrofei, unde reuşiră să salveze 25 de răniţi din mina cu Nr. 3.

Dela 9 jumătate dimineaţa până la 4 d. a. au fost scoase în total 62 cadavre. Trupele de salvare au reuşit să pătrundă până la locul sinistrului, acolo fură însă izbiţi de un nor galben, format probabil de incendiul declarat în mină. Lucrătorii se retraseră înspăimântaţi, parcurgând în câteva minute distanţa de 2200 m.

Din lucrătorii de salvare n'a pierit nici unul. Două persoane cari lucrau pe locul exploziei, s'au putut salva numai datorită faptului, că n'au fost izbiţi de gazele otrăvitoare. Ei au reuşit să se târască până la mina vecină, unde salvară şi viaţa altor 3 lucrători. La orele 4 s'a constatat că focul era cu desăvârşire stins.

*

Din Reden se mai anunţă următoarele: Reden este aşa de plin de oameni, încât la 2 restaurante s'au terminat proviziunile de hrană. In faţa minei, numeroase femei aşteaptă îngrijorate veşti despre soarta rudelor şi membrilor familiei.

Cosciugele stau înşirate în rânduri nesfârşite; fiecare cadavru poartă un bilet în gură, indicându-i numele. Stabilirea identităţei s'a făcut în baza numerelor respective ale lucrătorilor. Abia Mercuri d. a. s'a permis rudelor să vadă morţii.

Au avut loc scene înfiorătoare. Femei si fete circulă disperate prin camere, căutându-şi membrii familiei. Două femei au venit sprijinite de un preot. La uşă se aflau două cadavre pe jumătate carbonizate şi cu hainele zdrenţuite. Cele două femei scoaseră un strigăt, recunoscându-şi soţii cari erau fraţi. Lângă ei o fată tânără frumoasă se frământa dezolată în faţa cadavrului unui tânăr minier, logodnicul ei. Mişcarea în salonul morţilor devine tot mai mare şi mai agitată. Din această cauză s'au luat dispoziţiunea, ca să nu se permită intrarea decât în mici grupe.

In cercurile lucrătorilor se atribue vina exploziei la 2 supraveghetori însărcinaţi cu studierea studiului gazelor din mină. Duminecă aceşti doi supraveghetori şi-au neglijat însărcinarea. Ei se apără însă declarând, că Dumineca nu se găsesc lucrători în mină.

*

Inmormântarea victimelor nenorocite s'a făcut Mercuri după amiazi în mijlocul afluenţei unei mulţimi enorme. Impăratul Germaniei a fost reprezentat prin principele Frideric Leopold, iar guvernul prin ministrul de comerciu Delbruck.

ULTIME ŞTIRI.

Budapesta. 31 Ianuarie. In şedinţa de eri a luat cuvântul dep. slovac **Juriga**. A vorbit la budget cu multă amărăciune zicând că n'are încredere în guvern, care e mai rău ca a lui Banffy. Cei bogaţi se bucură de sprijinul guvernului, iar încât pentru poporul de rând, vai de el. La judecătorii sunt trataţi ţăranii ca şi vitele, iar d-lor li se fac toate pe voie. (*Preşedintele chiamă pe vorbitor la ordine*). Dacă dai un mandat scris slovăceşte la poştă, ţi-l sfârtică. Atâtea procese şi atâţia gendarmi ca sub guvernul acesta şovinist, nu s'au mai pomenit. Naţionalităţile sunt persecutate ca nici-odată. Nici zece ca el (Juriga) n'ar fi putut să aţâţe poporul slovac şi să-l destepte într'atâta, întru cât l'a aţiţat şi l'a deşteptat sentinţa, cu care a fost lovit dânsul. (*Mare zgomot. Voci: Trebue dat afară. Preşedintele declară, că după-ce la avertisările lui vorbitorul nu s'a moderat,* îi detrage cuvântul.)

După Juriga a vorbit Dr. Al. Vaida al căruia discurs a ţinut o oră şi jum. Se ocupă mai întâiu de afacerea Polonyi. După aceea a trecut la chestiunea naţionalităţilor, criticând discursul lui Andrassy şi aducând toate argumentele pentru a documenta, că pretensiunile naţionalităţilor sunt pe deplin îndreptăţite.

Bucureşti, 1 Februarie. Telegrama care s'a espediat din partea camerei române primarului Vienei Dr. Lueger are următorul text:

„Camera deputaţilor României, recunoscătoare populaţiunei Vienei pentru primirea strălucită făcută delegaţilor consiliului comunal al Capitalei Regatului, primire care a umplut de bucurie inimele tuturor Românilor, mi-a dat în unanimitate însărcinarea, în şedinţa ei de azi, în urma propunerei d-lui Mişu Cantacuzino, primarul Bucureştilor, că arătându-vă personal mulţumirile sale, să vă rog totodată să transmiteţi consiliului comunal şi întregei populaţii vieneze, sentimentele sale de dragoste şi recunoştinţă."

Preşedintele Camerei Române
Gr. Triandafil.

Curiosităţi. Sunt interesante rândurile ce le-a cules ziarul parisian »Figaro« din hârtiile unui filosof francez vesel din fire.

Lucruri mici, cari ne fac bucurie:

1) Când în buzunarul unei haine vechi găsim o marcă poştală neuzată.

2) Dacă ne suim noaptea pe scară după cineva care îmi luminează drumul cu un chibrit.

3) Dacă găsim o melodie pe care o căutam de mult.

4) Dacă putem să-i strecurăm unui birjar monede stricate (!) sau dacă la bărbier găsim ziarul pe care doriam să-l citim.

Lucruri neplăcute:

1) Dacă trebuie să presentăm pe cineva al cărui nume l'am uitat.

2) Dacă intrăm în într'un salon plin de musafiri într'un moment de tăcere generală.

3) Când ne întâlnim cu un vechiu prietin şi nu ştim dacă am obicînuit a-i zice *tu* vre-odată. ***M.***

»Economul«

institut de credit şi economii societate pe acţiuni în Cluj. Filiala: Gherla şi Murăş-Ludoş. Expozitură în Aiud.

Onorată adunare generală!

Prezentând al 21-lea bilanţ constatăm, că institutul nostru a rezolvit cu toată scumpetea pieţii de bani în condiţii favorabile problema creditului agricol impusă prin statute.

In acest scop am decentralizat parţial acţiunea noastră în filialele din Gherla şi Murăş-Ludoş şi expozitura din Aiud, cari pe lângă afacerile actuale reuşite vor putea cu timpul acorda credite şi pe producte agricole. Paralel am stăruit pentru organizarea ţărănimii din terenul nostru în reuniuni de credit »Raiffeisen«, şi relevăm, că după Gilău s'a fondat »Dreptatea« în S. Feneş şi alte institute similare sunt în formaţiune. In legătură s'a introdus reprezentanţa de asigurări în contact cu operaţiunile noastre, iar serviciul de controlă şi informaţii s'a reorganizat, şi pentru stabilirea legăturilor propunem, ca şi de data asta să fie împărtăşiţi informatorii din venitul net realizat.

Creând astfel nouă cadre pentru eftinirea, garantarea şi expanziunea potrivită a împrumuturilor noastre, am căutat a menţine un raport potrivit între pasivele si activele bilanţului nostru, mobilizându-le cele din urmă după putinţă.

Creşterea considerabilă a ramului de escompt, dispoziţiile făcute pentru valorizarea realităţilor în parte prin parcelare, apoi măsurile luate pentru stabilitatea depunerilor şi urcarea continuă a creditului nostru în reescompt: asigură desvoltarea constantă a institutului nostru.

Ne preocupă, că acest rezultat să urmeze din ridicarea economică a ţărănimei noastre prin investirea folositoare a împrumutului şi întărirea spiritului de cruţare, pe care l'am animat şi prin introducerea depunerilor în cassete sistem »Selfmen«. Plasând în casete valoarea lor minimală din quota informatorilor, ţinem a-i îndemna pentru introducerea acestui metod practic pentru fructificarea micilor economii ale clientelei noastre.

In urmă constatăm, că menirei noastre filantropice am căutat a răspunde susţinând cu ajutorul altor generoşi contribuenţi 22 studenţi la masa academică şi adăpostind 14 în casa presidentului nostru de vecinică amintire Ioan Petran. Tot pentru aceste consideraţii »Economul« a ajutorat o serie de instituţii culturale strâmtorate, dar mai ales biserici şi şcoli şi în particular a pus la dispoziţia bisericii gr. cat. din Cluj pentru achitarea locului de edificare, fondul destinat de 12000 cor.

Tabloul statistic al operaţiunilor institutului este următorul:

I. Depuneri spre fructificare.

Cu finea anului 1905 au fost în 643 libele	K. 1.346.168·28
In decursul anului 1906 au intrat	» 529.153·80
La olaltă	K. 1.875.322·08
S'au ridicat în decursul anului 1906	» 507.412·56
Au trecut pe anul 1907 în 680 libele	K. 1.367.909·52

II. Escompt de cambii.

Cu finea anului 1905 au fost în 6963 cambii	K. 1.698 855·08
In decursul anului s'au escomptat 16.057 cambii .	» 3.738.188·60
La olaltă	K. 5.437.043 68
S'au achitat în decursul anului 14.288 cambii de .	» 3.511.715·13
Cu 31 Decembrie 1906 au rămas în 8732 cambii .	K. 1.925.328·55
Faţă cu anul trecut *o creştere de*	» 226.473·47

III. Obligaţiuni hipotecare şi cu cavenţi.

Cu finea anului 1905 au fost în 2856 obligaţiuni . .	K. 401.273·—
S'au acordat în decursul anului 1906	» 735·—
La olaltă	K. 402.008·—
In decursul anului 1906 s'au replătit	» 77.460·16
Cu finea anului 1906 au rămas în 735 obligaţiuni intabulate K. 169.816·84 în 1592 obligaţii caventate *K. 154.731·—*	K. 324.547·84
Faţă de anul trecut *o reducere de*	» *76.725·16*

IV. Reescompt.

Cu finea anului 1905 au fost în 324 cambii	K. 504.824·75
S'au reescomptat în decursul anului	» 1.409.656·—
La olaltă	K. 1.914.480·75
S'au rescumpărat în decursul anului	» 1.292.840·75
Rămânând cu 31 Decemvre 1906 în 710 cambii . .	K. 621.640·—
Faţă cu anul trecut *o creştere de*	» *116.815·25*

V. Reviriment.

Revirimentul general a fost în 1906 de		K. 24.127.801·66
Circulaţiunea cassei	Intrate .	K. 6.630.152·—
	Eşite . .	» 6.598.960·65
	Suma	K. 13.229.112·65

VI. Bilanţul anului 1906.

Suma activelor	K. 2.669.849·55
Suma passivelor	» 2.626.947.30
Profit net	**K. 42.902·25**

Faţă cu anul trecut *o creştere de K. 4.519.73 în profitul net.*

Propuneri.

a) Cu privire la împărţirea profitului net avem onoare a Vă face următoarele propuneri:

Din profitul net de K. 42.902·25 să se subtragă 5% dividendă statutară pentru acţionari K. 10.000·—, iar restul de K. 32.902·25 să se împartă în modul următor:

20% fondului de rezervă . .	K. 6.580·45
10% pentru scopuri filantropice, din cari 2% pentru fondul zid. bis. rom. gr. cat. în Cluj, administrat de institut K. 658·05, 8% împărţinde prin adunarea generală prezentă K. 2.632·18	» 3.290·23
10% tantiema direcţiunii . .	» 3.290.22
4% » director. esecutiv .	» 1.316.09
7% tantiema funcţionarilor .	» 2.303·16
5% » comitetului de reviziune	» 1.645·11
2% tantiema comitetului de reviziune membrii esterni .	» 658·05
5% fondului de penziuni . .	» 1.645.11
7% » special de rezervă	» 2.303·16
restul de 30%	
Supradividendă acţionarilor .	» 6.000.—
Dotarea serviciului informator	» 1.500·—
Remuneraţiuni pentru personalul care nu se împărtăşeşte din tantiemă	» 790·—
Dotarea extraordinară a fondului special de rezervă . . .	» 1.580·67
Total	**K. 32.902·25**

b) Cuponul anului 1906 de K. 8 sá se rescumpere ca şi până acuma imediat după adunarea generală.

c) Onorata adunare generală să binevoiască după ascultarea raportului comitetului de reviziune a da absolutor direcţiunii pe anul 1906 şi a statori preţul mărcelor de prezenţă.

d) Cuota pentru scopuri filantropice de K. 2.632.18 să binevoiască Onor. adunare generală a o împărţi în modul următor:

1) Parochiei române gr. cat. pentru susţinerea şcoalei române gr. cat. din Cluj	K. 1000·—
2) Mesei studenţilor academici din Cluj	» 700·—
3) Despărţământul Cluj al »Asociaţiunii«	» 300·—
4) Taxa de membru fundator la gimnaziul din Brad	» 200·—
5) Şcoalei gr. or. din Someşfalău	» 200·—
6) Pentru zidirea casei parochiale din Cojocna	» 100·—
7) Pentru ateiierul industrial al reuniunii femeilor din comitatul Hunedoarei	» 50·—
8) La dispoziţia direcţiuni . .	» 82·18
Total	**K. 2632.18**

la punctul 1) propunem ca suma de K. 1000 să se dea stabil şi anual din cuota filantropică.

e) Onorata adunare generală să binevoiască a întregi două locuri devenite vacante în direcţiune prin abzicere.

Din şedinţa direcţiunii ţinută la 26 Ianuarie 1907.

Dr. Isidor Marcu m. p., president. *Dr. Frâncu* m. p., director esecutiv.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor respons. interim.: Victor Branisce.

„ECONOMUL“, institut de credit și economii, societate pe acțiuni în CLUJ.

CONVOCARE.

„ECONOMUL“, institut de credit și economii, societate pe acțiuni în Cluj își va ținea

Adunarea generală ordinară a XXI-a,

în **16 Martie st. n. a. c. la 10 oare a m.** în localitatea institutului (Strada Wesselényi Miklós Nr. 26).

Obiectele adunării vor fi:

1. Raportul direcțiuni.
2. Raportul comitetului de reviziune.
3. Stabilirea bilanțului pro 1906 și fixarea dividendei.
4. Esmiterea alor trei acționari pentru verificarea procesului verbal și scrutare.
5. Fixarea marcelor de prezență.
6. Alegerea alor doi membrii în Direcțiune.
7. Eventuale propuneri în cadrul statutelor.

La această adunare să invită Domnii acționari ai institutului, făcându-se atenți la dispozițiunile §§ lor 19 și 20 din statute.

Din ședința direcțiunii institutului de credit și economii „ECONOMUL“ în Cluj, ținută în 26 Ianuarie 1907.

Dr. Izidor Marcu m. p.,
prezident.

Dr. Francu m. p.,
director executiv.

Contul Bilanț pro 1906.

	ACTIVE:		Cor.	fil.
1	Cassa în numărar	31191·35		
2	Filiala Gherla	2676·75		
3	Expozitura Aiud	2212 99	36081	09
4	Bon în Giro Conto	4067·32		
5	Bon în Cassa de păstrare postală	691·50	4758	82
6	Imprumuturi pe obligațiuni cu cavenți	154.731·—		
7	Imprumuturi pe obligațiuni hipotecare	169.816·84		
8	Imprumuturi hipotecare cu amortizație	2.929·82	327477	66
9	Cambii escomptate		1925328	55
10	Credite cambiale cu acoperire hipotecară		42560	—
11	Edificiul băncii	67.402·78		
12	Realități de vânzare în orașul Cluj	80.882·90		
13	Realități de vânzare în provincie	50.760 19	199045	87
14	Cont curent		8512	40
15	Efecte publice		62965	—
16	Realități vândute		3070	—
17	Diverse conturi debitoare		55913	16
18	Mobiliar	4597·28		
	10% amortizare	460·28	4137	—
			2669849	55

	PASIVE:		Cor.	fil.
1	Capital social:			
	emisiunea I.	100.000·—		
	„ II.	100.000·—		
	„ III.	97 251·76	297251	76
2	Fond de reservă	144.200·25		
3	Fond special de reservă	8.832 35		
4	Fond de penziuni	44.240 03		
5	Fond pt. zid. unei biserici gr. cat. Cluj	1.226 34		
6	Fondul Alexandru Bohățielu	2.080·—	200578	97
7	Depuneri spre fructificare		1367909	52
8	Reescompt		621640	—
9	Diverse conturi creditoare		7974	58
10	Imprumuturi hipotecare pe realități proprii		97698	17
11	Dividende neridicate		688	—
12	Interese transitoare		33206	30
13	Profit net		42902	25
			2669849	55

Contul Profit și Perdere pro 1906.

	EROGAȚIUNI:		Cor.	fil.
I.	Interese:			
	pentru depuneri spre fructificare	62930·19		
	„ reescompt.	26462·88		
	„ 4 fonduri	7975·82		
	„ cont curent	625.88		
	„ împrumute hipot. pe real. proprii	4365·41		
	pentru vărsămintele din emisia a III de acț.	4094·64	106454	82
II.	Spese:			
	salare	14838·24		
	bani de cvartir	2268.31		
	imprimate, registre reparaturi la imobile, diverse	11674 07		
	marce de prezență	1834·—	30614	62
III.	Contribuțiune:			
	directă	11862·26		
	10% dare la interese de depuneri	6293·01	18155	27
IV.	Amortizațiuni:			
	pretenziuni dubioase	2369·98		
	10% amort. de mob.	460·28	2830	26
V.	Profit net		42902	25
			200957	13

	PERCEPȚIUNI:		Cor.	fil.
I.	Interese:			
	dela camb. escomptate	138964 70		
	„ imprum. pe oblig.	36086·13		
	„ efecte publice	2698 60		
	„ credite cambiale cu acoperire hipotec.	1468 49		
	dela imprum. hipot. cu amortizație	161·86	179379	78
II.	Proviziuni diverse		12167	38
III.	Chirie		9410	06
			200957	22

Cluj, 31 Decembrie 1906.

Dr. Francu m. p, director executiv.
N. Căciulă m. p., prim contabil.
Leontin Pușcariu m. p., contabil.

Membrii Direcțiunii:

Dr. Isidor Marcu m. p., președinte.
Ioan Nestor m. p., vice-președinte.
Ștefan Havasi m. p.,
I. Br. Hodoșiu m. p.,
Dr. Márk m. p.,
Dr. E. Dăianu m. p.,
Leontin Pop m. p.

Ezaminând contul de mai sus l'am aflat în consonanță cu cărțile.

Cluj, 26 Ianuarie 1907.

Simeon Pop m. p., președinte.
I. Lissai m. p.,
Vasilie Dregan m. p.,
A. C. Domșa m. p.,
Dr. Victor Poruțiu m. p.,
A. Mandeal m. p.,
Gavril Popu m. p.

Raportul Comitetului de reviziune.

Onorată adunare generală!

În decursul anului 1906, am ezaminat în mai multe rânduri cărțile principale și auziliare ale institutului de credit și economii „ECONOMUL“, mai departe am ezaminat bilanțul anului 1906 și contul profitului și perderilor și am aflat, că acelea sunt conduse cu conștientiozitate și purtate cu toată acurateța.

Am cercat și ne-am convins, că activele arătate în valori și efecte se află de față și în consonanță cu registrele de contabilitate și induse în inventar.

Vă rugăm deci a primi bilanțul și a da absolutorul direcțiunii.

Proiectul direcțiunii referitor la împărțirea profitului net l'am ezaminat și l recomandăm spre primire, prin urmare propunem să se dee:

5% dividendă acționarilor	K	10.000 —
20% fondului de rezervă	„	6.580·45
10% pentru scopuri filantropice din cari 2% fondului pt. zid. bis. gr. c. Cluj K 658·05, 8% împărținde prin adunarea gener. prezentă K 2.632·18	K	3.290·23
10% tantiemă direcțiunii	„	3 290 22
4% „ directorului ezecutiv	„	1.316·09
7% tantiemă funcționarilor	„	2.303·16
5% tantiemă comitetului de reviziune	„	1.645 11
2% tantiemă comitetului de reviziune esterni	„	658·05
5% fondului de penziuni	„	1.645·11
7% fondului special de rezervă	„	2.303·16
restul de 30%		
Supradividendă acționarilor	„	6 000·—
Dotarea serviciului informator	„	1.500·—
Remunerațiuni pentru personalul, care nu se împărtășește din tantieme	„	790·—
Dotarea estraordinară a fondului special de rezervă	„	1.580·67
Total	K	42 902 25

Cluj, la 26 Ianuarie 1907.

Simeon Pop m. p., prezident.

I. Lissai m. p., *A. C. Domșa* m. p., *Dr. V. Poruțiu* m. p., *Gavrila Pop* m. p., *Vasile Dregan* m. p., *A. Mandeal* m. p.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 1 Februarie 1907.

Mĕsura séu greutatea	Calitatea.	Valuta în Kor.	fil.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos.	12	—
„	Grâu mijlociu	11	—
„	Grâu mai slab	10	—
„	Grâu amestecat	9	—
„	Sĕcară frumósă.	8	80
„	Sĕcară mijlocia.	8	—
„	Orz frumos	9	—
„	Orz mijlociu.	8	—
„	Ovĕs frumos.	7	40
„	Ovĕs mijlociu	7	—
„	Cucuruz	9	—
„	Mălaiu (meiŭ)	9	—
„	Mazăre.	18	—
„	Linte	50	—
„	Fasole	18	—
„	Sĕmênță de in	18	—
„	Sĕmênță de cânepă	15	—
„	Cartofi.	2	—
„	Măzăriche.	—	—
1 kilă	Carne de vită	1	28
„	Carne de porc	1	20
„	Carne de berbece.	—	80
100 kil.	Sĕu de vită próspĕt.	40	—
„	Sĕu de vită topit.	62	—

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.